

- Som bønder i Vestnes er vi glade i yrket vårt og stolte av næringa. Det er meningsfullt og krevende å produsere landbruksvarer i vår vakre natur i høgkostlandet Norge. Næringa er synlig med store bygninger, med husdyr og jorder, skog og utmark. Bøndene utvikler stadig sine driftsmåter. Produksjonen pr sysselsatt øker 6 prosent årlig, det er på linje med norsk oljevirkosomhet og storeksportøren USA. – For unge er derfor landbruket en spennende og meningsfull næring å gå inn i med store krav til arbeidslyst og allsidig fagkompetanse. **Rekruttering, økonomi og miljø** er hovedmålene for landbruket i Vestnes.

- Vet du dette om landbruket i Vestnes:

Vestnes er en **betydelig jordbrukskommune** i antall gardsbruk. I 2019 var det **83 gardsbruk i drift** (180 bruk i år 2000) med **gjennomsnittlig dyrka areal på 209 dekar**. (115 dekar i år 2000).

Hvert årsverk i landbruket skaper en til to arbeidsplasser i andre tilstøtende virksomheter. Det blir utført flest årsverk i mjølkeproduksjon på storfe og i saueholdet. Andre produksjoner er ammekyr, gris, korn, geit, potet, grønnsaker og veksthus.

I Vestnes har **35 gardsbruk produksjon av storfekjøtt**, av disse 22 mjølkebruk. Det er 38 sauebruk, 3 bruk med gris og 14 bruk med ammekyr.

Bønder driver i tillegg andre produksjoner, næring innen skogbruk, turisme, jakt og fiske, videreforedling og salg av gardsmat, og har bygget flere småkraftverk.

Tine sitt meieri i Tresfjord med 21 ansatte er eneste i landet som produserer flaggskipet Ridderost, i tillegg til Port Salut.

Kløverkjøtt AS er av de store kjøttforedlingsvirksomhetene i fylket.

Møre og Romsdal Kornsilø på Skorgenes har kornmottak og kraftfôrfabrikk, er eid av bøndene gjennom Felleskjøpet Agri, er en viktig økonomisk ressurs for eierne, og tar årlig imot vel 3.000 tonn lokalprodusert korn.

Landbruksskolen på Gjermundnes har i over 100 år vært senter for landbruksutdanninga i fylket, og er eneste videregående skolen i fylket som tilbyr utdanning innen jordbruk, skogbruk, gartnerfag og andre grønne næringer.

Vestnes kommune har satset på en **aktiv landbruksforvaltning**. Det er de siste årene **bygget flere nye fjøs**.

Samlet er **husdyrholdet i Vestnes en stor buskap**: 750 mjølkekyr, 1.900 ammekyr/andre storfe, 1.300 griser og 5.650 sau og lam. Det dyrkes **17.400 dekar jordbruksareal**, mest gras til fôr og beite, og noe korn. Videre er det ca **112.000 dekar produktiv skogareal** med furu, gran og lauvtre.

Spesialisert produksjon, stor omsetning og stadig ny satsing

Matproduksjonen og råvarer fra jordbruket i Vestnes hadde i 2010 (tall fra NILF) ei **salgsomsetning på 98 millioner kroner**.

Av dette hadde mjølkebrukene inkl. kjøttproduksjon 42 prosent av omsetningen, saueholdet 10 prosent og samlet for ammekyr, gris, korn, geit, potet, grønnsaker og veksthus over 40 prosent.

Det allsidige landbruket i Vestnes skaper i tillegg verdier fra produksjoner med andre dyreslag, bønder arbeider med tilleggsnæringer brøyting av veier og i skogen, og det er et **aktivt hestehold** i kommunen.

Rypdal purkering i Tresfjord er viktig for svineproduksjonen i M&R

I 2019 ble det produsert **5,5 millioner liter mjølk fra 22 mjølkebruk** (4,4 mill. liter og 52 mjølkebruk i år 2000). Dette tilsvarer årsforbruket av drikkemjølk, ost og andre meieriprodukter til over 18.000 personer. Gjennomsnittlig har mjølkebrukene 34 kyr og leverer årlig 250.000 liter mjølk. (15 kyr og 79.400 liter i år 2000).

I 2019 ble det produsert vel **525.000 kg kjøtt** i Vestnes, av dette 253.000 kilo storfekjøtt, 58.000 kilo sauekjøtt og 212.500 kilo svinekjøtt. Kjøttproduksjonen tilsvarer årsforbruket av kjøtt til hele 7.500 personer, eller mange av kommunens befolkning.

Vårt lokale landbruk er en del av nasjonal og internasjonal matproduksjon

Bøndene i Vestnes er medeiere i de store nasjonale industribedriftene Tine og Nortura – Gilde. Næringsmiddelindustrien er landets største industrisektor. I tillegg kommer tømmerforedling.

Landbruksnæringa sin hovedoppgave er å forsyne hele landet med norske matvarer året rundt til stabile priser. Norsk matproduksjonen skal økes med 20 prosent de neste 20 årene i takt med befolkningsøkningen på 1 million mennesker. Vi produserer i dag bare halve kaloriforbruket vårt. Matimporten øker veldig raskt i Norge, liksom i Sverige, blant annet av storfekjøtt og dels mjølkeprodukt. – Økt import sikrer ikke levende bygder og kulturlandskapet på Nordvestlandet.

Norge har krevende natur og klima for matproduksjon utendørs. De fleste land vi sammenligner oss med har en politikk for matforsyning. Liksom på mange andre politikkområder har Norge sin egen modell for nasjonal landbrukspolitikk. Importvernet overfor land med gunstigere vilkår og lavere kostnader er avgjørende for å opprettholde matproduksjon over hele landet.

Bonden og landbruksnæringa i Vestnes gir Mat, Miljø og levende Bygder

Gjermundnes landbruksskole

Tine sitt meieri i Tresfjord

- Hvorfor aktivt landbruk i Norge?

- lokal norsk mat året rundt i hele landet til nokså lik pris
- velstelte bygder med kulturlandskap og husdyr
- miljøverdier, kulturverdier og tradisjonsbærere
- lokal bosetting og verdiskaping med store ringvirkninger

Mai 2020

NORGES BONDELAG

Landbruket i Vestnes

- * 83 bruk i drift, av disse 35 med storfekjøtt
- * 22 mjølkebruk / 38 sauebruk
- * Tine-meieri. Kornsilos. Landbruksskole.
- * Kultur- og fjordlandskap av verdensformat
- * Det aktive landbruket gir ringvirkninger for arbeidsplasser og omsetning i kommunen

Møre og Romsdal Kornsilos

 VESTNES
BONDELAG